

z istotą zadań narodowych w przyszłości. W organizacji syonistycznej panuje duch i kierunek demokratyczny. Całe dzieło odbudowy żydowskiej Palestyny, całe dzieło kolonizacyjne oparte ma być na szerokiej podstawie ludowej. Wszystkie akcje gospodarcze mają być prowadzone w duchu nowoczesnych dążeń społecznych obcych dotychczasowemu przemożnemu wpływowi kapitalizmu. Trudnoby zaś było pędzić się w kierunku, że z tradycją Rotszyldów mimo wszystko łączy się duch kapitalistyczny. Jak Herzl z chwilą wystąpienia na trybunę publiczną, przedstawiając jasny program syonizmu politycznego miał do walczenia z „infiltracją” kolonizacyjną i z tajemniczością działania, bronioną przez barona Edmunda Rothschilda, jak przez długi czas organizacja syonistyczna zwalczać musiała charakter filantropijny, który Edmund Rothschild nadal pracy kolonizacyjnej i który administracja jego miejscowa ścigała w niejednym kierunku, tak zachodziłaby obawa, aby obecnie, kiedy tzw. polityczni syoniści wspólnie z praktycznymi mają pod nowym horyzontem prowadzić dzieło odbudowy, pod wpływem kapitalistycznym, znowu nie wzięły góry charakter filantropijny, protekcyjny i utrudnił lub opóźnił dopięcia celu.

Dlatego dobrze jest, że kierownictwo obrad kongresu powierzono człowiekowi pracy. Będzie dobrze, jeżeli ster samych spraw budowy ojczyzny będzie oddany również ludziom, zasłużonym realną pracą narodową.

P. Almoni.

Szczegóły dyskusji palestyńskiej.

Karlsbad. Del. Davis Trietsch: Dotychczasowy system kolonizacyjny był małoekonomiczny, bezplanowy i kosztowny. Przechodzimy obecnie do intensywnej gospodarki. Dawniejsze metody kolonizacyjne nie liczyły się ani z właściwościami kraju ani z przymiotami Żydów. Plan dra Soskina stanowi organiczny początek nowej kolonizacji. Kultura działkowa i drzew, jakoteż wielka gospodarka rolna przyczynią się do podniesienia produkcji, podczas gdy zakładanie ogrodów umożliwi samozaparcie i s.c. Dajmy do możliwej samodzielnej gospodarki, w której naczelnie miejsce zająć ma uprawa roli. Żydzi Palestyny łączą się w towarzystwa dla zakładania miast ogrodowych. Urządzenie miast ogrodowych jakoteż budowa domów zatrudnią w najbliższym czasie większą ilość rzemieślników i robotników. Należy wcześniej poczynić kroki celem zapobieżenia spekulacji ziemią. Tel-Awiw powinien w tym wypadku być ostrzeżeniem. Należy koniecznie ułagwić otrzymanie wzgl. podwyższenie kredytu hipotecznego. Tu otwiera się pole działania dla kół amerykańskich, które mają interes w inwestycjach. Soskin przyjmuje za podstawę 300 funtów na rodzinę; w rzeczywistości wystarczy suma o wiele niższa. Budowę domów skuteczniej większe towarzystwo przemysłowe, które odda pojedynczym imigrantom mieszkania na spłaty częściowe, odpowiadające obecnym czynszom najmu. Spłata jest tak pomyślana, by po 8 względnie 10 latach mieszkanie przeszło na własność najemcy. Do Palestyny musimy wysłać fachowców, gdyż tylko dzięki im możliwy jest rozwój kraju.

Mowca wyraża życzenie, by natychmiast przystąpić do realizacji przedłożonych przez edmunda propozycji i by stworzono osobny departament dla budowy miast ogrodowych. Mowca wnosi następujące rezolucje: 1) Kolonizacja musi odpowiadać wymaganiom narodu żydowskiego i obecnej sytuacji. 2) System ludowej, stosunkowo taniej kolonizacji ma być wskazówką dalszego planu pracy. 3) Kierownictwo dzieła odbudowy musi spocząć w ręku egzekutywy, jeśli praca ma wydać plon.

Epstein. (Palestyna). Mowca oświadcza, że nie krytykuje osób, lecz tylko systemy i

Kino „Grażyna” jako autor i aktor
ul. Lenna Sapiehy 34. Działanie w 7 aktach,

raz ostatni sam ARSEN LUPIN
Król Włamywaczy
Początek w niedzielę o godz. 3-ciej popoł. 11259

metody. Robotnicy żydowscy w Palestynie są wielkimi idealistami, są jednak równocześnie ludźmi, więc błędą. Czas obecny nie znosi komunistycznych urządzeń; niema przywiązania do ziemi bez prawa własności prywatnej. Jeden z wybitnych członków ruchu współdzielczego oświadczył mowcy: nie mogłem się odezwać, gdyż żyję w małżeństwie z kwucą. W „wspólnocie” komunistycznej staje się słaby słabym, słaby pozostaje jednak słabym. Mowca wypowiada się przeciw współdzielcom i farmom zbiorowym. Mowca w dalszym ciągu wywodzi: Organizacja syonistyczna w przyszłości swego czasu zrzeszeniu robotnicznemu 11 tysięcy funtów, która to kwota prawie w całości poszła na marne.

Organizacje robotnicze wydały swego czasu dekret zakazujący robotnikom-Żydom pracować u kolonistów-Żydów. (Delegat robotniczy Kacnelson: dlaczego pracujemy w Petach Tikwie a nie w Rechoboth? Wynikiem tego dekretu było, że robotnicy arabscy zajęli miejsca robotników żydowskich. Robotnicy odrzucili pewne propozycje kolonistów, gdyż chcieli założyć nowe kwucoty. Z 39 kooperatyw jedna jedyna kwitnie. Nie posiadamy w Palestynie żadnych szkół przemysłowych, któreby nam dostarczały krawców, szewców itd. Z tego też powodu płyną pieniądze żydowskie do kieszeni Arabów, którzy nam tych rzeczy dostarczają. Wkrótce będziemy mieli samych profesorów i muzyków, natomiast nie będziemy mieli zawodowców. Młodzież studjuje, starzy pracują a rali.

Mowca reasumuje: W Palestynie winno się osiedlić tylko małych rolników. W Palestynie musimy uprawiać gospodarkę mieszaną. W koloniach należało osiedlić doświadczonych kolonistów, z których każdy powinien otrzymać 10 dunamów ziemi, mieszkań i bydło. W miastach należy założyć szkoły przemysłowe.

Dr. Benheimer oświadcza, że nie przemawia w imieniu frakcji, lecz tylko w własnym imieniu. Popelniono wprawdzie błędy, lecz to jeszcze nie jest dostateczną przyczyną do zastanowienia dalszej pracy. Spoglądając wstecz, należy stwierdzić, że mimo wszystko uzyskaliśmy znaczne postępy. Mimo wszelkiej krytyki musimy odnosić się z zaufaniem do ludzi, którzy działają w Palestynie. Niepowodzenie projektu osiedleczego Oppenheimera przypisać należy okoliczności, że fundusze przeznaczone na ten cel wydano dla kwucoty, które przygotowały osiedle.

Nie mamy czasu czekać. Musimy kolonizować miasta, gdyż one mogą przyciągnąć i nie wymagają przewarstwowania zawodów. Z pomocą części kapitału osiedleczego Soskina, możemy w miastach urządzić przemysł palestyński. Musimy w pięciu latach uzyskać w kraju większość. To jest naszym najważniejszym zadaniem. Musimy więc galezi przemysłowych do kraju sprowadzić. Plan Ruppina oparty na gwarancjach hipotecznych umożliwi budowę domów. Nasza przyszła polityka agrarna w Palestynie musi iść po tej linii, że Z. F. N. nabywać może ziemię pod własnym nazwiskiem. Zabotyński podniósł zarzut gospodarki turystycznej. Zarzut jest słuszny. Gospodarka turystyczna ustanie, gdy odnośne instytucje przeniesemy do Palestyny. Dlaczego egzekutywa założyła przeciw temu veto? Kongres będzie musiał głosować przeciw temu veto. Czy istnieje lepszy środek propagandy dla Żyd. Fund. Narod. jak przeniesienie jego centrali do Palestyny? Mowca wnosi następującą rezolucję:

Centralne biuro Żyd. Fund. Narod. zostaje bezzwłocznie przeniesione do Palestyny. Dyrektorium należy tak urządzić, by większość członków miała swoją siedzibę w Palestynie.

Delegat z Palestyny agronom Salomon

Dyk porusza sprawę spółki osiedleczej w Merchawii. Robotnicy a nawet przedstawiciele organizacji syonistycznej odnosili się z nieufnością do tego projektu. I nigdy ten nie został zrealizowany. Moim zdaniem było stworzyć próbę z niekwalifikowanymi robotnikami. Cel osiągnęliśmy, lecz nie zrealizowaliśmy planu Oppenheimera; Robotnicy okoliczni i p. Kaplanacy wywalczyli u nas jednolite wynagrodzenie, a tem samem wprowadzili komunizm. Przedsiębiorstwo, które w roku 1914 było wcale uporządkowane, jest dzisiaj zniszczone, dawni robotnicy opuścili nas. Nowe metody gospodarcze stosowane w Merchawii są prymitywne, wskutek czego dochody stale się zmniejszają.

Usyszkin o komisji syonistycznej w Palestynie.

Karlsbad, 5 września

5). Jesteśmy w możności podzielić się z naszymi czytelnikami informacjami, udzielonymi przez Usyszkiną o „Waad Hachirim”, który z wielu stron spotyka się z ostrymi zarzutami. Usyszkin powiedział:

Zarzuca się nam, że wydawaliśmy pieniądze na nieproduktywne cele. Pojęcie produktywne i nieproduktywne celów jest bardzo giętkie a zwłaszcza w Palestynie wobec zadań jakie tam spełnić mamy. Musimy wybudować Jiszaw, musimy zachować każdą jednostkę w kraju i nie możemy odnosić się do każdej sprawy z punktu widzenia intratności. Zarzut ten jest w związku z zarzutem niepopierania inicjatywy prywatnej. Ale o to nikt nie pyta, że brak nam funduszy. Przedsiębiorcy, potrzebującemu koniecznie 100 ft. szt. pożyczki pomóc nie mogą, nie mając tych 100 ft. ale chalućwi, potrzebującemu 1 ft. na koszt podróży do miejsca pracy dać mogą tyle i dają a to — powiada się — jest nieproduktywny wydatek. Ja jestem innego zdania. Mówi się wiele o nieproduktywności kwuc robotniczych. Ja nie byłem zwolennikiem kwuc, głównie dlatego, że ludzie tam pracujący z natury rzeczy nie są elementem stale osiadłym, i przenoszą się z miejsca na miejsce za pracą. Ale „kwuce” istnieją, są miejscem łączenia i źródłem pracy i zarobkowania naszych chalućw w Palestynie, których tam zatrzymać jest moim dążeniem. Sądzę — sprawiedliwym dążeniem. Ale plan mój idzie dalej. Propaguję od dawna myśl złączenia „kwuc” luźnych w kolonii stałej. Ale to jest kwestya pieniędzy. Jeśli będziemy mieli fundusze, wiele zrobimy, bez funduszy krytyka niczego nie zbuduje.

Zapomniała się o tem, że komisja syonistyczna miała zawsze bardzo skromny budżet i we wszystkiem zależną była od Londynu. Simon i De Lieme będąc w Palestynie zbadali też gospodarkę wewnętrzną komisji finansowej i przekonali się, ile słuszności jest w zarzucie biurokracyzmu. Mamy więcej urzędników, niż wobec zastój emigracji obecnie potrzeba, ale aparat urzędniczy jest dostosowany do większych zadań, jakie komisja ma do spełnienia. Dłuższy stan nie potrwa długo. Gdyby tak miało zostać, nie trzeba będzie całej komisji. Ale pensje urzędników są więcej niż skromne. Jak tu mówić o rozrzuconej gospodarce? To jest możliwe, gdy się mówi, bez znajomości stosunków.

W końcu jeszcze zauważyć. Nie uchodzi, stojąc na czele instytucji uchylać się od osobistej odpowiedzialności. Nie chcę też tego czynić, ale wspominać warto. Wobec tego, że najcięższe zarzuty ciska się w stronę mojej osoby, że ja objąłem komisję syonistyczną już istniejącą pracującą i całym

aparatem urzędniczym. Stoje na czele komisji od półtora roku, ale w tym czasie byłem kilka miesięcy w Londynie w czasie konferencji i 6 miesięcy w Ameryce. Cała wina nie może być moja, o ile nawet o winie w znaczeniu krytyków mówić można.

Gdyśmy przyjechali do Palestyny dla objęcia stanowiska przewodniczącego komisji syon., mówili mi przyjaciele: To zły spadek. Straciłeś przy tym swój autorytet. Ale ja oświadczyłem: Jeśli mogę służyć sprawie, nie baczę na mój autorytet.

To było zasadą mojej publicznej działalności przez całe życie.

Dwa kierunki.

Generalna debata XII. kongresu.

Karlsbad 6. września.

(I) Wielka kampania polityczna o kierunek polityki syonistycznej, o wybór drogi, którą pójdzie ma żydostwo, aby objąć w posiadanie Erez Israel, skończona i skoro się z perspektywy fascynującej mowy Chajma Weizmana przebiega okiem liczne etapy tej walki, potyczki, zwycięstwa i klęski — dochodzi się ostatecznie do najgłębszej prawdy politycznej żydostwa, tej mianowicie, że w walce o drogę do budowy przyszłości żydowskiej nie ma być nie może zwycięzów ani zwyciężonych. Stanęły oto przeciw sobie w rymsztunkach bojowych dwa światopoglądy: jeden, pragnący oparcia dla pracy budownictwa na realnych podstawach, na ścisłej rzeczowej buchalterii gospodarczej, na ekonomii działania, polegającej na tem, aby jak najmniejszym wysiłkiem energii jak największy uzyskać efekt, światopogląd eliminujący z sfery działania wszystko, co nie jest konkretnem, świadomem, głęboko przemyślanem postanowieniem i drugi, opierający się na mocy, tkwiącej w żydostwie, która poprzez dwie tysiącletnią historię rozprószenia postulatem o tyki ludzkości i głosem nieśmiertelnym sprawiedliwości domaga się i zdobywa w świecie narodów prawo narodu żydowskiego do samodzielnego bytu.

Polityka żydowska, polityka zmierzająca do zdobycia Palestyny musi być oparta na przesłance gospodarczego opanowania kraju. Wszystko, co przyspiesza tę konieczność, wszystko, co organizuje jak największą ilość sił żydowskich dla tego celu, wszystko, co potencjalną energię żydostwa światowego zamienia w kinetyczne tworzenie społeczności żydowskiej, życia żydowskiego w Palestynie, należy ogniskować na wielkim terenie pracy palestyńskiej — tak oto brzmiał program realnej polityki żydowskiej, reprezentowany na kongresie przez Simona, De Liemego, reprezentowany na świecie głównie przez grupę nieobecnych na kongresie B. Andeisa i poważną ilość działaczy żydowskich w organizacjach krajowych. Przedstawiciele tego poglądu skłonni są do wielu, możliwych, że bardzo istotnych ofiar z programu narodowego żydostwa, byle tylko stworzyć ogólne ramy współpracy całego narodu dla celu, który wymaga pracy całego narodu. W poszukiwaniu tej wspólnej platformy cofa się ten światopogląd — mimo zdobyciu narodowych żydostwa — do programu basylejskiego, do bernolowskiej zasady o stworzeniu tu państwa — prawie zaczyna to być siedzibą jako o celu syonistycznym i tóż, kiedy przez deklarację Balfoura i przez uchwałę w San Remo politycznie cel wielkiego przedwzrostka został osiągnięty, pragnie jak najszybszego zasilenia tej wytworzonej formy politycznej życia żydowskiego, zaludnieniem trzynajmilionowym żydów siedzibą ludem żydowskim, pracą żydowską. Temu celowi służyć ma wszelki wysiłek. W jego myśl układają się wszelkie konkretne postulaty, jak przedewszystkiem ten, że Palestyna rządzona ma być z Jerozolimy, nie z Londynu. I jakkolwiek którekolwiek z ugrupowań kongresowych odnosiło się do tego programu wyrażonego w przemówieniach Juliusza Simona i Nehemiasza de Liemego należało w imię prawdy stwierdzić, że ich pro-

Dziś i 12 bm. ZA KULISAMI EKHRANU

słynany dramat wyświetlają po raz ostatni kinoteatry »Marysienka« i »Kopernik« MOZZUCHIN i LISENKO kreują arcytrudne główne role.

gramy były osi wielkiej czterotygodniowej debaty politycznej kongresu, i że mimo poszczególnych, bardzo poważnych, prakonywujących niekiedy zastrzeżeń — walka z tym programem nie szła przeciw niemu, lecz w kierunku uzgodnienia pozytywnych postulatów z panującym kierunkiem polityki syonistycznej, który na swój obronę, na swoje uzasadnienie dwa ma tylko argumenty, ale argumenty tej siły, tego nieśmiertelnego blasku, co deklaracja Balfoura i uchwała w San Remo.

Rzeczowo bowiem pozostał program Simona bez odpowiedzi. Słusznie zauważył jeden z politycznych mówców, że ideologia propagandy używana od lat kilkudziesięciu straciła obecnie władztwo nad duszą ludu. Mimo niewątpliwie prawdy leżącej np. w twierdzeniu Usyszkina, że nie 70 tysięcy Żydów w Palestynie, ale ten rozrost szkół hebrajskich w Palestynie, przeciw któremu w imię hasel oszczędnościowych występuje program gospodarczy, jest symbolem kulturalnej siły żydostwa, mimo gorącej obrony indywidualności narodowej żydostwa przez Samarjahu Lewina i Grünbauma, mimo drugoczących wywodów Sokołowa, który w końcowej swej mowie podniósł, iż oprócz forum Palestyny jest jeszcze jedno forum polityki żydowskiej, to mianowicie, z którego głos działaczy żydowskich upomina się u świata o ochronę o sprawiedliwość dla katowanych, nekanych i gonimych mas żydowskich w krajach w chodniejszej Europie, mimo wszystko i wielu innych jeszcze słusznych argumentów, świadomość, iż wszystkie te względy nie mogą być przesłanym, antytezą polityki jak najszybszego stworzenia siedziby narodowej Żydów w Palestynie, jak najszybszego skolonizowania, uprzemysłowienia, zaludnienia kraju pozostała niezwykła. Poostała niezwykła na tak samo, jak ta wielka linia polityczna, która z gestem dumy mogła wskazać w generalnej debacie politycznej XII-go kongresu światowego, iż jest to pierwszy kongres polityczny zwycięstwa żydostwa, iż jest to kongres deklaracji Balfoura i uchwały w San Remo.

H. T.

Prasa angielska o sprawozdaniu Sir Herberta Samuela.

Londyn. (Z. B. K.). Sprawozdanie Sir Herberta Samuela, które rząd angielski ogłosił, stało się przedmiotem dyskusji na łamach angielskiej prasy.

„Daily News“ twierdzi, że Sir Samuel, będąc sam Żydem, może z całą pewnością przyrzec w imieniu państwa mandatowego wybudowanie żydowskiej siedziby narodowej przy równoczesnej ochronie praw ludności krajowej. Niespokojna, nieokreślona ludność Palestyny pod zorganizowanym zarządem angielskim przechodzi z wolna do spokoju.

„Times“ uważają sprawozdanie za dokument bezpartyjny i uczciwy. Wielka Brytania wzięła na siebie obowiązek stworzenia żydowskiej siedziby narodowej, w której prawa wszystkich narodowości byłyby zapewnione. Z powodu obustronnych nieporozumień przyszło jednak do niepożądanych tarć między Arabami a Żydami. Jest obowiązkiem państwa mandatowego utrzymać równowagę i stworzyć takie moralne i materyjne warunki, któreby umożliwiły szczęśliwe życie obu narodów i przyczyniły się do wzajemnego dobrobytu. Wielka Brytania przeprowadzi swe zadania w duchu angielskiej sprawiedliwości. Rzeczą zaś Żydów jest dostarczyć koniecznych środków do rozwoju kraju na wielką skalę, by w ten sposób próbie stworzenia siedziby narodowej zapewnić rezultat i powiększyć możliwości szczęśliwej i harmonijnej współpracy Żydów i Arabów.

„Daily Express“ stoi na stanowisku, że Anglia nie ma potrzeby stworzenia żydowskiego państwa w Palestynie i domaga się cofnięcia garnizonu brytyjskiego z Palestyny, którego wydatki, dochodzące do sumy 2 i pół miliona funtów rocznie, pokrywa rząd angielski.

Antysemitka „Morning Post“ i „Western Morning News“ występują przeciw utrzymaniu garnizonu palestyńskiego i żądają, jeśli nie zupełnego zastanowienia, to przynajmniej daleko idącej redukcji wydatków w Palestynie.

„Westminster Gazette“ pisze: Życzymy sobie, by rząd angielski wszystko, co możliwe poczynił dla przeprowadzenia deklaracji Balfoura i spodziewamy się, że syoniści pod niejednym względem doleją nieco wody do wina. Bezwątpienia istnieje dosyć przestrzeni i miejsca dla powiększenia ludności, co zarówno dla Żydów, jak i Arabów powinno być połączone z korzyścią.

Mowa koronacyjna emira Fajzula.

Paryż. Z Londynu nadeszła telegraficznie podana treść mowy, jaką wygłosił emir Fajzul podczas uroczystości koronacyjnej.

Emir Fajzul dziękuje najpierw swym wyborcom i oświadcza, że zadaniem ich jest wywalczenie zupełnej niezależności za przykładem dynastii króla Husseina, który połączył się z sprzymierzonymi w czasie wojny w tym jedynym celu, by uwolnić rasę arabską i uzyskać dla niej niezawisłość, do której dąży od szeregu pokoleń. Po oddaniu cześć poległym w czasie wojny Arabom, mówi emir Fajzul w dalszym ciągu:

Obowiązkiem moim dziś śpiewać pieśń dziękczynną dla narodu angielskiego, który w krytycznej godzinie wojny przyszedł Arabom z pomocą i nie szczędził funduszy ani swych dzieci dla zdobycia wolności i niepodległości Arabów. Z pełnym zaufaniem do angielskiej przyjaźni i poparcia, co się w przeszłości wykazało i na przyszłość zostało przyrzeczone, obejmuję z dniem dzisiejszym pieczę nad żywotnymi interesami kraju.

Następnie dziękuje emir Fajzul „wielkoduszemu rządowi brytyjskiemu“ i mówi:

„Rozwój tego kraju zależy w wysokim stopniu od czynnej pomocy narodu, który da swoich ludzi i dostarczy kapitału. Ponieważ wielki naród angielski jest nam najbliższy i najbardziej oddany w naszych sprawach, powinniśmy się zwrócić wyłącznie do tego narodu o pomoc i współpracę“.

Emir Fajzul zamacza w dalszym ciągu, że w najbliższym czasie zwoła konstytuante i przedłoży jej do zatwierdzenia upowę, jaką proponuje dla wejścia w ścisły związek z wielkim mocarstwem angielskim.

Kończąc podkreśla emir Fajzul, że święcie wierzy, iż Arabowie osiągną cel, i że kłopoty postawili i że będzie to zawsze w zgodzie z angielskim Wysokim Komisarzem, który dał już oznaki przyjaźni na taki sposób, że wiecznie zachowają je w pamięci.

Losy polskiej delegacji w Rosji sowieckiej.

Warszawa. (E.E.) Radid. Według doniesień z Moskwy polska delegacja rezerwacyjna z Olszewskim na czele nadal mieści się i urzęduje w wagonach kolejowych. Warunki jej życia pogarszają się z każdym dniem.

TRUPA WILEŃSKA

Zrzeszenie Żyd. Artystów Dramatycznych m. WILNA.

Jeszcze 9 występów

Sala teatralna przy ul. Szaszkiewicza 1. 5.

Jeszcze 9 występów

Dnia W niedzielę 11. września o godz. 8 wieczorem

Niemowa

A. Wajtera. Reżys. L. KADISON.

W poniedziałek 12. września o godz. 8-mej wieczorem

KOWAL JANKEL

sztuka w 4 akt. D. Pińskiego. Reżys. L. KADISON.

We wtorek 13-go września o godz. 8 wieczorem

Na pogranic u dwóch światów

DYBUK. Sz. Anaskiego.

Sprzedż bilietów codziennie w księgarni »Beth Israel«, Jagiellońska 15 od 11—1 przedpoł. i od 4—7 pop. — Od 7-mej pop. oraz w sobotę i niedzielę tylko przy kasie teatru. — Kierownik trupy M. MAZO.

Dymisyja gabinetu Witosa.

Warszawa. (Pat.) Pan Prezydent Ministrów przesłał do Naczelnika Państwa pismo następujące: Warszawa, dnia 9. sierpnia br. Do Pana Naczelnika Państwa Warszawa, Belweder.

Równocześnie z załączeniem pisma ministra skarbu p. Steczkowskiego mam zaszczyt podać prośbę całego gabinetu o dymisyję. Po ostatnim zgłoszeniu mojej dymisyji zgłoszonej wraz z całym gabinetem uległem wraz z całym gabinetem woli Pana Naczelnika jak równie naciskowi stronnictw sejmowych i zdecydowałem się na pozostanie na stanowisku. Kierowałem się wówczas tem, że stronnictwa nie były w stanie stworzyć nowego rządu a ciężkie położenie państwa nie pozwalało na jeszcze dłuższe trwanie przysilenia. Jeżeli obecne ponownie wnoszę dymisyję, mimo, że na podstawie doświadczenia muszę mieć obawy co do sprawnego zlikwidowania problemu, to czynię to z następujących powodów: Piętrzące się trudności, które Państwo Polskie ma do zwalczania tak w dziedzinie polityki zewnętrznej jak i wewnętrznej wymagają współdziałania z Rządem społeczeństwa a w pierwszym rzędzie stronnictw sejmowych. Tego współdziałania stronnictw sejmowych, które nie wyklucza bynajmniej choćby najsurowszej byle rzeczowej krytyki rząd mój nie spotykał dotychczas. Niektóre stronnictwa uważały za dopuszczalne w najcięższej chwili zwalczanie rządu wszelkimi sposobami. Nie wahając się przed dyskredytowaniem z góry każdego jego niemal zarządzenia prowadziły atakowanie członków Rządu w sposób podrywający autorytet władzy państwowej a nieraz godzący w konsekwencyi w interes Państwa. W tak wytworzonych warunkach rząd nie będzie w stanie w całym ciągu spełniać z korzyścią dla Państwa swych obowiązków i uważa za konieczne przez swoje ustąpienie dać stronnictwom możliwość utworzenia nowego rządu. Podp. Wincenty Witos, Prezydent Ministrów.

Na ile przesłali gabinetowego.

Warszawa. (Pat.) Kancelarya cywilna Naczelnika Państwa komunikuje: Dnia 9. bm. w godzinach popołudniowych pan prezydent ministrów wystosował do Naczelnika Państwa pismo z prośbą o dymisyję całego gabinetu. Dnia 10. bm. zaś kancelarya cywilnej z polecenia Pana Naczelnika Państwa zakomunikował panu marszałkowi sejmowi ustawodawczego treść powyższego pisma pana prezydenta ministrów i prosił o przedłożenie panu Naczelnikowi Państwa propozycji co do utworzenia nowego rządu.

Min. Skirmunt o obecnym przysileniu gabinetu.

Konferonca z prasą.

Warszawa 10 września (tel. wł. eg.). Min. spraw zagr. Skirmunt zaprosił do siebie przedstawicieli prasy polskiej i wygłosił do nich przemówienie, w którym omówił obszernie obecny kryzys gabinetowy, dając do zrozumienia, że rząd Witos postąpił niewłaściwie, iż podał się do dymisyji nie czekając opinii Sejmu. Obecna przez Pol-

skę przeżywaną chwilę uważa min. Skirmunt za niezmiernie ciężką, albowiem to, co teraz zajdzie, może pociągnąć za sobą najważniejsze konsekwencye.

Przysilenia ministerialne w Polsce wywołują na Zachodzie wrażenie, iż Polska nie jest w stanie utworzyć rządu stałego, albo — jak się dawniej mówiło — „Polska niezrządem stoi“. Min. Skirmunt jest zdania, że nowy rząd powinien zostać niezwłocznie utworzony i apeluje w tej sprawie do prasistów, prasy i społeczeństwa. Sejm powinien przeprowadzić sanację finansów i gospodarki państwowej, poczem zakończy swe prace i przystąpić do wyboru pierwszego formalnego Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

N. D. wysnwa kandydaturę pośta Głabińskiego na premiera.

Warszawa 10 września (tel. wł. eg.). Posel Głabiński jest obecnie wysuwany przez prasę na premiera i min. skarbu. Nie byłoby w tem nic dziwnego, albowiem wiadomem już było dawniej, że endecya niktogo innego, jak obecnego swego prezesa poszła do rządu. Natomiast zdumienie wywołał fakt, iż endecy korzystając z pośrednictwa marszałka Trąpczyńskiego próbowali uzyskać dla pośta Głabińskiego prezesurę ministrów albo tekę min. skarbu w gabinecie obecnym, opuszczonym przez p. Witos. P. Trąpczyński dostał kosza i zdaje się, że w tej formie więcej się endeckie propozycje nie powtórzą.

Nowa propozycja Hymansa w sprawie Wilna.

Genewa. (Pat.) Zasadnicze punkty nowej propozycji Hymansa dotyczące konfliktu polsko-litewskiego są następujące: Wzajemne umanie przez Litwę i Polskę, niepodległości i suwerenności tych państw, utworzenie okręgu wileńskiego jako okręgu autonomicznego w państwie litewskim przy czym kanton wileński miałby organizację podobną do organizacyi kantonów szwajcarskich, wreszcie podział Litwy na 2 strefy, któreby posiadały wspólne organa zarządzające sprawami zagranicznymi. W razie nieprzyjęcia tej propozycji, sprawa wileńska przekazywana będzie zgromadzeniu Ligi narodów.

Sprawa listu uwierzytelniającego pośta Karachana.

Warszawa. (Pat.) Za ostatniej bytności pełnomocnika rządu sowieckiego p. Karachana u p. ministra spraw zagranicznych Skirmunta została zakończona sprawa listu uwierzytelniającego. Wobec kryzysu, który utrudnił wprawdzie listu pt sydentowi ministrów, wstępny przedstawiciel esyi sowieckiej list uwierzytelniający ministrowi spraw zagranicznych dla przekazania go P. s. Naczelnikowi Państwa. Minister spraw zagranicznych złożył ten list dziś w Belwederze.

W ten sposób od dnia wczorajszego p. Karachan rozpoczął urząd o pełnienie swoich funkcji jako akredytowany przedstawiciel R. S. F. R.

Deklaracya socjalistów niemieckich na Górnym Śląsku.

Bytom. (Pat.) Socjaliści niemieccy na G. Śląsku ogłosili wspólną deklaracyę, w której występują przeciwko zamiarom monarchistów, militarystów i kapitalistów niemieckich, żądając równocześnie rozwiązanie wszystkich nieregularnych formacyi na G. Śląsku, jak orgeschu, selbtschutzu i t. p. wydalenia osób reakcyjnych z urzędów górnośląskich, oczyszczenia sądownictwa górnośląskiego z monarchistów i wrogów robotnikom sędziów i t. d. Polska prasa górnośląska oświadczenie to przyjmuje na ogół z zadowoleniem, wyraża zaś jedynie żal, iż socjaliści niemieccy dopiero obecnie zdobyli się na odwagę wystąpienia przeciwko akcyi monarchistów pruskich na Górnym Śląsku, których ofiarą padło już przeszło 400 górnośląskich Polaków, przez nich zamordowanych.

Nansen o pomocy dla głodującej Rosyi.

VII. Posiedzenie Rady Ligi Narodów.

Genewa. (Pat.) Od specjaln. koresp. Siódme posiedzenie zgromadzenia Ligi narodów w dniu 9. bm. przed południem poświęcone było dalszemu ciągowi dyskusyi rozpoczętej dnia poprzedniego nad sprawozdaniem Rady Ligi i komisaryatu generalnego w sprawie ich prac dokonanych w czasie zeszłorocznej sesyi. Po mowie przedstawiciela Belgii Lafontaine zabral głos Nansen, który przyłączył się do słów wypowiedzianych dnia poprzedniego przez lorda Cecila w sprawie jawności i otwartości zgromadzenia Ligi, ale również Rady Ligi oraz poszczególnych jej komisji. Jawność ta zdaniem Nansena otwory podwoje do systemu jawnej dyplomacyi, której wychodzi z niecierpliwością świat cały, pragnąc, aby nastąpiła ona dotychczasową dyplomacyę tajną. Następnie Nansen przystąpił do opisu obecnej sytuacji w Rosyi. Problem rosyjski jest zdaniem Nansena obecnie najważniejszym tematem, nad którym świat się zastanowić powinien, zwłaszcza, że Rosya stanowi dla Europy konieczność gospodarczą. Przypominając dalej, że świeżo odbyta w Genewie konferencya Czerwonego Krzyża nadała mu funkcję wysokiego komisarza w Rosyi. Nansen, opierając się na informacjach zebranych przez siebie na miejscu, rozpoczął przed zebranymi obraz sytuacji w Rosyi. Mówiąc o głodzie zagrażającym Rosyi, Nansen wyraził, że dla ratowania głodnych potrzebnie bezwzględnie około 4 milionów ton zboża. Rząd sowiecki oblicza, że w Rosyi znaleźć się może około 2 milionów ton, wobec czego dalszych 2 milionów ton dostarczyć musi zagranicą, co spowodowało wydatek w sumie około 30 milionów ft. sterl. Uchodzący z okręgów nawiedzonych klęską głodową, powiedzieli Nansenowi, że zboże na polach zostało w zupełności spalane przez suszę i że ludność objada już wszystkie liście z drzew. Sekcyja 70 osób, przeprowadzona w szpitalu, stwierdziła w ich żłakach ziemię i trawę. Jak stwierdzili delegaci Nansena

Teatr żydowski

W niedzielę 11. b. m. o godzinie 7:30 wiecz.
Dziekale Blofer operetka w 8 aktach
 Joonga.

W niedzielę dnia 11. bm. o godz. 3:30 popoł.

dyr. S. M. GIMPLA
 JAGIELLOŃSKA 11. —

MATKALE

w Baranowiczach znajduje się mnóstwo uchodźców rosyjskich z Uralu, Kaukazu a nawet Turkestanu, w stanie wzbudzającym lęk. Ludzie ci całymi miesiącami odbywali podróż pieszo. Nansen jest zdania, że świat ma możliwość pospieszenia Rosji z pomocą. Porty rosyjskie będą w stanie pomieścić potrzebną ilość zboża, a stamtąd będzie je można wysłać w głąb kraju. Nansen zapewnia, że kontrola nad akcją pomocy będzie ściśle przeprowadzona i że będzie ją wykonywała komisja z 2 członków, jednego mianowanego przez rząd sowiecki, a drugiego przez Nansena. Oba będą działać w zupełnym porozumieniu. Sowiety, jak zapewnia Nansen, dołożą wszelkiego starania, aby środki żywności istotnie doszły do rąk głodnych. Kontrola nad sumami pożyczonymi Rosji będzie jeszcze bardziej dokładną, zwłaszcza, że będzie dokonywana przez delegatów, po jednym z każdego z trzech mocarstw, które pożyczą Rosji największe sumy. Nansen wyraża radość z powodu, że może zawiadomić obecnych o wysłaniu już środków żywności z Francji, Norwegii, Danii, Estonii, Lotwy, Litwy i Niemiec. Delegacja Nansena powróciła z Polski i Czechosłowacji, gdzie z radością skonstatowała, że akcja pomocy na rzecz Rosji została również zorganizowana w centralach. Nansen wyraża radość, że może zebrany wymienić nazwiska podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych w Warszawie p. Dąbalskiego i w Pradze p. Ginty, którzy stoją na czele tej akcji i bardzo energicznie działają. Jednakże dary dobrowolne nie mogą wystarczyć. Jeżeli tedy świat pragnie dopomóc Rosji, musi działać wspólnymi siłami i natychmiast, albowiem w przeciwnym razie wypadłoby na pomoc Rosji użyć trzy razy takiej ilości energii, jakaby wystarczyła w chwili obecnej. Mowę Nansena wysłuchali obecni z wielką uwagą. W kuluarach wypowiedziano jednak opinię nacechowaną wobec jego przedstawienia „wielką rezerwą, zwłaszcza co do skuteczności kontroli, na którą zgodzili się sowiety, oraz co do zaufania, na jakie sowiety raczono zasługują co do dokonania podziału środków żywnościowych pomiędzy głodnych rodaków.

—□□—

Na ile odpowiedzi sowietów międzynarodowej komisji ratunkowej.

Horsea. (Pat.) Jak podają dzienniki, ordynarna i cyniczna odpowiedź sowietów na żądanie międzynarodowej komisji ratunkowej dotyczące natychmiastowej wysyłki eksportów na tereny objęte głodem, spowodować może nieobliczalne następstwa dla całej akcji ratunkowej. Odpowiedź sowietów wywołała powszechne oburzenie w Anglii. „Graphic” publikując notę Cicerina ogłasza równocześnie list prywatny Litwinowa do jego brata. W liście tym autor, powróciwszy właśnie z terenów objętych głodem, donosi, że rozmaite klęski przeszły wszelkie oczekiwania. W Rosji panuje zupełny brak żywności, a „głód ma katastrofę głodową w r. 1891 jest tylko słabą przegrywką do obecnej. Litwinow konstatuje najsuperszejszą ruinę organizacji państwowej, braku środków transportowych itp. i przytacza szczegóły kraj mroźnego. Na całym świecie trudno zrozumieć — dodaje dziennik — gre, jaką uprawia rząd sowiecki, pisząc ocy z całą pewnością siebie i ignorując opinie całej Europy.

London. (Pat.) Reuter dowiaduje się, że członkowie międzynarodowej komisji dla akcji ratunkowej w Rosji zjeżdżają na konferencję, by omówić odpowiedź rządu sowieckiego na propozycję komisji. Odnosi się

wrażenie, że przyjdzie do zerwania rokowań ze sowietami.

Zjazd wojewodów Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa. (Pat.) Dziś rozpoczął się tu zjazd wojewodów Rzpłtej Polskiej, na który przybyli wszyscy wojewodowie w liczbie 14. O godz. 11 przedpoł. w sali posiedzeń wydziału prezydyjnego ministerstwa spraw wewnętrznych p. minister Raczkiewicz otworzył zjazd, odbywający się pod jego przewodnictwem, w obecności wiceministrów Kuczyńskiego i Dunikowskiego. Przedmiotem dzisiejszych narad była dyskusja nad sprawą oszczędności w urzędach wojewódzkich, nad redukcją urzędników, nad ogólną organizacją, a wreszcie nad projektem pp. Erdmanna i Buzka ustalenia granic województw. Jutro posiedzenie zjazdu odbędzie się poniedziałku, wieczorem zaś nastąpi zamknięcie.

—□—

Z problemn górnośląskiego.

London. (Pat.) Specyjalna komisja Rady Ligi Narodów dla sprawy górnośląskiej pracuje gorliwie nad wypracowaniem sprawozdania, poczem zaraz nastąpi zbadanie całej sprawy.

Węgry nie zostaną przyjęte do Ligi Narodów.

Praga. (Pat.) „Venkov” dowiaduje się, że mała ententa podczas dyskusji nad prośbą Węgier o przyjęcie ich do Ligi, oświadczy, że w 24 godzin po przybyciu Habsburgów na tron węgierski, wojska małej ententy wkroczą do Budapesztu. Benesz oświadczył, że Węgry nie będą przyjęte do Ligi Narodów, ponieważ wszystkie prawie państwa a także i mała ententa są temu przeciwnie.

W sprawie przyjmowania Żydów na politechnikę.

Lwów 10. września.

Naczarnej tablicy dziekanatu wydziału mechanicznego umieszczono następujące ogłoszenie.

Dziekanat wydziału mechanicznego.
 L. 632/21. Lwów 9. IX. 1921.

Ogłoszenie.

Nowo występujący przedkładają przy wpisie: 1) podanie (stempel 10 mp.) wystosowane do Dziekanatu, 2) krótkie curriculum vitae (stempel 2 mp.) 3) metryki chrztu (urodzenia) w oryginale, 4) świadectwo dojrzałości w oryginale, wolni słuchacze świadectwo szkolne z ukończonych bodaj 6 klas, 5) świadectwo moralności, jeżeli od wydania świadectwa matuycznego względnie szkolnego upłynęło pół roku, 6) ewentualne świadectwo odejścia, jeżeli kandydat pochodzi z innej wyższej szkoły, 7) karta wpisu spełnione dokładnie tak co powyższe do wydziału mechanicznego, 8) wypłacony indeks względnie dla wolnych słuchaczy arkusz, 10) dokument zwolnienia z wojska a ten samemu udowodnienie się by wstępowej.

Podobne postanowienia obowiązują dla dawniej zapisanych na lwowskiej politechnice.

Z teatru miejskiego.

Fircyk w Zalotach.

(Komedia w 3 aktach Franciszka Zabłockiego).

Sztukę Z blockiego przyjęła nasza publiczność dość ozięble, czego dowodem pustkami świecący teatr już na drugim przedstawieniu.

Prawdę powiedziawszy nie mało w tem winy ponosi samoreżyserja. — Dzieła minionych epok, chociażby od najgenialniejszych pochodzily autorów nie przemawiają już w świetle kinkietów tak żywo, jak do widzów, dla których je pisało. Rzeczą reżyserji jest zatem przez staranne wystawienie ich dać przynajmniej widzom dokładny obrazek kultury oraz stylu epoki, z której one pochodzą. O tem zaś zdaje się reżyserja zapomnieć, zastępując najważniejsze cechy stylu rokoka: sentymentalizm i przestrzeganie do przesady bon-tonu, pełnego śmiesznego dzisiaj dla nas ceremoniału zewnętrznem ukostumowaniem i tańcami z swej epoki. A szkoda! Przy uwzględnieniu najważniejszych momentów, przeciw którym Zabłocki przez całe swe życie walczył satyrą i komedią, wywołując salwy śmiechu u współczesnych, momentów dających się łatwo wydobyć w rolach kobiecych, zwłaszcza w roli Podstoliny, wdowy, bigotki, szukającej wiecznie pocieszenia w rozmyślniach religijnych a mimo to zbyt prędko dostępnej dla miłości Fircyka jakoteż w roli samego Fircyka, — można było jeszcze i teraz zająć publiczność.

Najlepiej wypadła gra p. H. Barwińskiego. Z talentem uwydatniał kaprysy chciwego, zazdrosnego i nieporbawionego nałogów moralisty Arysta.

Pan M. Malina w roli Fircyka, lowelasa, trzpiota — dał zaledwie kontury stoicznego reprezentanta złotej młodzieży. Pani Stefania Michnowska stworzyła z Podstoliny raczej typ współczesnej kobiety, niż egzaltowanej arystokratki XVIII. stulecia. P. Klimontówna grała nierównomiernie; obok momentów gry bardzo dobrej spełniała rażące błędy. Naogół wypadła sylwetka odtworzonej przez nią Klarysy blade. P. Mieczysław Roman grał z talentem rolę maltretowanego, gadatliwego lokaja Pustaka. Dobrym był p. Tartakowicz w roli Switaka.

Nisson Szapu.

NADESŁANE.

Komitet „Dzięka” nad uciami i okaleczonymi żołnierzami żyd. we Lwowie

wyraża tą drogą serdeczne podziękowanie wszystkim panom, które żaskawe były uczestniczyć w zbiorze na rzecz okaleczonych i okaleczonych żołnierzy żyd. w dniu 6 września oraz p. właścicielom kawiarni i restauracji. W szczególności dziękujemy właścicielom kawiarni De la six Pp. Landesowi i Schönholcowi, którzy swem poparciem dobroczynnie cele a w niniejszym wypadku prócz używanego poparcia w lokalu przychylni się pokasną kwotą do w siku 128.

DENTYSTA Dr. FRIED

Mikołaja 20 Przedłużenie ul. Akademickiej
 póg ul. Żybiłkiewicza 1012
 PRZYSTANEK TRAMWAJU K D

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY 10884

Dr. REICHARDA FEDERA

Złoczów, ul. Daszkowców 3, (naprzeciw Magistratu),
 otwary od 9—1 i od 3—6. (Ceny umiarkowane).

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

Dr. E. Rapsa i M. Rapsa

Lwów, Sykataska 14 otwarty od 9—1 i
 3—6. Ceny umiarkowane. 10901

Zwraca się uwagę P. T. Publiczności, że słynny i nadzwyczajnie efektowny dramat w 6 akt. p. t. **MALARYA** który takie zajęcia wzbudził podczas wyświetlania w kinoteatrze »Apollo« ukazuje się obecnie na ekranie »Wanda« i »Warszawa«. Dramat ten wnika pośrednio w dziedzinę wiedzy, jednakowoż służy ona tylko za tło bardzo poruszającej historii miłosnej, zaczerpniętej z życia rosyjskiego. Wiadomo zaś, że geniusz rosyjski szczególnie w swoich wytworach dramat. osiągnął wyżynę sztuki i pomysłowości.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. W. Lauterstein b. elem. kliniki dermatol. w Berlinie
powrócił Lwów, Sykstuńska 37, (róg Śl. wackiego).

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. N. Goldstein
były elem. Kliniki wiedeńskiej i berlińskiej
powrócił, ord. dla kobiet od 10-12, dla mężczyzn od 2-5, w niedziele i święta od 9-12.
Kraszewskiego 3. 10660

Dr. JÓZEF GRAF 11085
ul. Żółkiewska 17 — powrócił i ordynuje jak dotychczas od godz. 3-5 popoł.

Okulista Docent dr. W. Rejs
powrócił i ordynuje przy ul. Kościuszki 22
od 12¹/₂—3¹/₂ 10985

NADSZEDŁ TRANSPORT ŚWIEŻYCH « JAJ »
do Polskiej Spółki Jajczarskiej
Lwów, ulica Kołtataja 1. 8. 11247
SPRZEDAŻ W SKRZYNIACH I NA KOPY

PODZIĘKOWANIE.
Żydowska młodzież akademicka w Rożnato-
wie składa serdeczne podziękowanie firmie I. Ph.
GLAESINGER w Broznowie za pozostawienie
placu na festyn, zaś Zarządcy p. Weinfeldowi
za czynny współdział. 11244

„Emunah“, zawiadamia swoich
członków, że Walne Zgromadzenie
(A.C) odbędzie się dnia 14. bm.
środa, o godz. 9.
Obecność wszystkich konieczna. Activitas
zjawi się punktualnie 9/8. 11232

KRONIKA.

Repertuar teatru Miejskiego.

Niedziela 11. bm. o godz. 3.30 popoł.
„Biały mazur“.
Niedziela 11. bm. o godz. 7.30 wiecz.
„Kobieta bez skóry“.
Poniedziałek 12. bm. „Dziewczyna z Hol-
landy“.
Wtorek 13. bm. „Cyrylik sewilski“, go-
ściny występ Jarosławskiego i A. Weso-
łowskiego

Repertuar Teatru Małego.

Niedziela 11. bm. „Fircyk w zalotach“,
komedia Zabłockiego

— Występy Trupy Wileńskiej. Wczo-
rajšie przedstawił dramat Andrejewa
»Dni naszego życia« poruszającego ważny
problem ogólnego, nie samego żydow-
skiego, życia społecznego sięgającego w
głębsze nurty tego życia dało całemu ze-
spółowi artystów sposobność do świet-
nych kreacji dowodzących zarówno szcze-
rej miłości o sztuki jak i umiejętnej
jej wykonywania. Cały zespół naleyście
zgrany budził podziw i uznanie; na szczególne
uznanie zasłużyli wytwórca, życie-
wo prawdziwe na głęboki i psychologii
oparte kreacje Orleskiej (w roli u-
wiedzionej i upadłej Ogi Nikolajewnej),
Steina (w roli jej szczerego adoratora),
Leiby Kadisona, wywinięty gra-
jącego starszego, doświadczonego studenta
Onufrego propagującego wesołą stronę
filozofii życiowej i Bufowa (jako lekko-
myślnego oficera Mironowa Iwanowicza).

— Dyr. kopy przesłał telegramów w
Lwowie ogłaszających: Za sobótę telegraficznie
uiszczoną o latę do końca br. należy u-
zupełnić dopłatę różnicy powstałej w pod-
wyższonej taryfy obowiązującej od 1.
października br. (przy opłatach kwartal-
nych) wprost w głównym urzędzie tele-

grafu przy ul. Kopernika i w terminie do
1. października br.

— Dyrekcja kolei państwowych w
Lwowie do os. W opracowaniu minister-
stwa kolei żelaznych znajduje się ogólnopolski
kilometrowy, dający możliwość
wypośredkowania odległości taryfowych
od i do wszystkich stacji tak polskich
kolei państwowych jak również i syci
kolei prywatnych będących pod zarządem
państwowym całej Rzeczypospolitej.

Jakkolwiek przeznaczone dla celów
urzędowych, zamierza M. K. Ż. dać moż-
ność nabycia tego podręcznika, którego
druk jest już na ukończeniu, również o-
sobom oraz instytucjom prywatnym, dla
których orientowanie się w taryfie towa-
rowej jest częstokroć bardzo pożądane.

Obecnie wysokie ceny papieru drukar-
skich zmuszają M. K. Ż. do ograniczenia
ilości drukowanych egzemplarzy. Z tego
powodu zechcą interesanci potrzebą
im ilość już teraz zamówić bądź pisemnie
w wydziale handlowym dyrekcji i oskich
kolei państwowych we Lwowie bądź też
ustnie w pokoju 443 teje dyrekcji naj-
później do dnia 12. września br.

— Podwyższenie opłat szpitalnych
Ministerstwo Zdrowia publicznego w po-
rozumieniu z ministerstwem skarbu pod-
wyższyło dotychczasową takse dzienną
za leczenie chorych w lwowskim szpitalu
państwowym na I. kl. z 300 na 700, na
II. kl. z 200 na 450 mk., i III. kl. z 150
na 300 mk. Podwyższona taksa obowiązu-
je od 16. września br.

— Milionówka. Wylosowany nr. mil-
lionówki 1923561 sprzedano w Stanisła-
wowie.

— Podwyższenie stopy procentowej.
P. K. K. P. podwyższyła od dnia 12. bm.
stopę procentową od dyska i lombardu
o 1 procent. Odtąd obowiązują następu-
jące stopy procentowe: od dyska i wek-
sli z terminem 3-miesięcznym 7%, od dy-
ska i weksli z terminem ponad 3 mie-
siące 6 mi sięcy 7 i pół procent, od
rachunku otwartego, kredytu pożyczek
terminowych i towarowych 8%. Stopa
procentowa od zastawów pożyczek pań-
stwowych pozostaje dotychczasowa a mia-
nowicie od 5 proc. pożyczki państwowej
z r. 1920 5 i pół proc., od 4 proc. pre-
miowej pożyczki państwowej 6 proc.

— Bez limitu szczepienia ospy od-
bywa się w Fizykacie (Ratusz) rano i po-
południu o 4-tej jeszcze tylko do 15-go
września br.

— Numerus clausus na egzaminie me-
dycznym. Dykanat Wydziału lekarskiego
Uniwersytetu lwowskiego ogłasza co na-
stępnie: Wobec istniejącego na Wydziale
lekarskim numerus clausus kandydatów na
I. kurs medycyny oraz studentów z lat
wyższych z innych Uniwersytetów mają
wnosić o bne podania o przyjęcie. Aby
przed ukończeniem wpisów podania te
mogły być załatwione i aby umożliwić
tym, którzy nie zostają przyjętymi prze-
jechać na inny Wydział lub inny Uniwersytet,
podania te przyjmowane będą tylko do
24 września br. włącznie. Wymaganą
odnoszącą się do tych podań będą ogło-
szone w Dzienniku. Podania należy w-
cisnąć w siedzibie Dykana.

— Wzrost na Politechnice lwowskiej
będą się tylko w czwartek od 20-go do
3-go września br. Liczba studentów o-
graniczona. Przepis o warunkach przy-
jęcia na wyższe lata studiów będą podane w programie

Szkoły. Innych wyjaśnień udziela Sekre-
tariat.

— Tymczasowy Komitet Wykon. Z do-
wskich Akademickich Instytucji Samopomocy
Wyższych Uczniów Polskich
zwrócił się do 119 Gmin Żydowskich z
memoriałem, obrazującym ciężkie położe-
nie żydowskiej młodzieży akademickiej,
pozbawionej w chwili obecnej możliwości
normalnego kontynuowania studiów,
wskutek fatalnych warunków materialnych
życia.

Niemożność zaopatrzenia się w po-
dręczniki i inne utensyla naukowe, tak
niezbędne dla prawidłowego biegu studiów,
a co więcej nawet brak środków na opę-
dzenie najniezbędniejszych potrzeb życia
codziennego stanowią nieprzewidywaną
przeszkodę, której żydowska młodzież a-
kademicka przy największych wysiłkach
nie jest w stanie s. ma, bez ofiarnej po-
mocy całego społeczeństwa żydowskiego,
usunąć. Tym Komitet Wykon. spodziwa
się, iż w swym dążeniu do zorganizowania
dla akademika-Żyda pomocy produkcyjnej
pozbawionej całkowicie cech flantropji,
spotka się z gorącym i wydatnym popar-
ciem z strony całego społeczeństwa, a w
pierwszym rzędzie z strony Gmin Ży-
dowskich.

— Znowu smator na gumy. Do ożka-
rzowi J. Nowi Mitraszewemu, zamieszka-
emu na Kleparowie 1. 120 skradziono
dnia 9 bm. 4 koła z sumami do dorożki.
Szkoda wynosi 200 000 Mp.

— Dziś w niedzielę Berbska w Ka-
wiarni »Warszawa« na dochód Tow. Ry-
gorozantów (Żyd. Dom Akadem.)

— Wpisy w lwowskim Instytucie mu-
zycznym na wszystkie instrumta mu-
zyczne rozpoczęły się w I kalu szkoły ul.
Sobieskiego 4. Tamże informacje i pro-
spekta.

Kurs koncertowy fortepianowy w
lwowskim Instytucie Muzycznym prowa-
dzi S. Eisenberger, N. Kwincińska i W.
Weber.

Seminaryum Muzyczne dla kandy-
datów na nauczycieli muzyki w szkołach
państwowych utworzone przy Lwowskim
Instytucie Muzycznym.

Szkoła Operowa lwowskiego Insty-
tutu Muzycznego pod kierownictwem ka-
pelmistrza opery J. Lehrera.

Muzyczna Floreblowska Szkoła In-
stytutu Muzycznego ogłasza wpis.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 10. września 1921.

Poza giełdą w walutach i dewizach
tendencja chwiejna.

Płacono: Dolary ameryk. 3990, ka-
nadyskie 3450—3480 marki niem. 41'00
41'50, leje rum. 41'50, kor. czeskie 42'00
42'50.

Zamknięcie giełdy berlińskiej.

Berlin (EE. Radio). Wskutek
gwałtownej znizki marki niemieckiej
władze zamknęły giełdę berlińską.

Rząd niemiecki zadowolony ze znizki marki niemieckiej.

Berlin (EE. Radio). Koła polity-
czne niemieckie zgadzają się na dewa-
luację marki. Rząd niemiecki również
zadowolony z tej znizki chce banko-
wstwem finansów niemieckich zado-
kumentować niemożność płacenia odszko-
dowań entocie.

Kurs giełdy warszawskiej.

Warszawa 10. września 1921.
Dolary ameryk. 3980—3850, kanad.

8475, franki belgijskie 275, marki niem. 40'90—59'—.

Czeki na Belgię 272, Berlin 4100, 8925—3775, Gdańsk 3950, N. Jork 8900—3900—3700, Praga 4400, Wiedeń 328—887'50

Zwykła marki polskiej.

Warszawa 10. września (tel. wł. eg.) Na giełdzie warszawskiej notowano dziś obec waluty na całej linii po coraz niższym kursie.

Katastrofalna zniżka

korony austriackiej.

Warszawa 10. września (tel. wł. eg.) Rozeszła się tu pogłoska, że rząd austriacki zamierza zamknąć giełdę wiedeńską z powodu katastrofalnej zniżki korony austriackiej.

Kurs dewiz.

Zurych. (Pat.) Kursa początkowe dewiz z dnia 10 b. m. Berlin 5'90, Praga 7'00, Nowy Jork 583'—, Austr. noty kor. stempl. 0'48, Budapeszt 1'35, Bukareszt 5'70, Wiedeń 0'60, Medyolan 25'30, Zagrzeb 3'00, Warszawa 0'15.

Zurych. (Pat.) Kursa końcowe dewiz z 10. bm. Berlin 5'80, N. Jork 580'00, Paryż 43'75, Bruksela 42'75, Sztokholm 126'00, Madryt 76'00, austr. korony stemplowane 0'48 Budapeszt 1'35, Bukareszt 5'75, Wiedeń 0'60, Holandia 185'00 Londyn 21'76, Medyolan 25'20, Kopenhaga 000'00, Chrystyiania 76'50, Buenos Aires 175'00, Warszawa 0'15, Praga 7'00, Zagrzeb 3'00.

NADESŁANE.

Do zaręczyn p. Kiwie Nemlichowi serdecznie gratuluje Ada Getreuówna. 11246

Adwokat Dr. Jakób Jolles Lola Mechłowiczówna zaślubieni w sierpniu 1921. Kołomyja. 11241

PAULINA FISCHLERÓWNA
JOACHIM KICZAŁEŚ
zaręczeni. 11249

Z okazji zaręczyn kochanej siostry Frydki Eisenbold z p. Bernardem Krantzem gratuluje serdecznie Zygmunt Eisenbold. 11242

Z okazji zaręczyn p. Dawida Schwarza z B. zeżan z p. Bertą Kernberg z Stanisławowa gratuluje serdecznie Beruch Pomeranz z żoną. 11243

Naszemu kuzynowi Natanowi Feuersteinowi do zaręczyn z p. Rebeką Ringel serdecznie gratuluje Klara Izrael Kurfürst. 11245

DROBNE OGŁOSZENIA

INTERESA HANDLOWE

Wzdolniona modniarza, pierwszorzędną siłą, poszukuje spółnika lub spółniczki z kapitałem celem założenia salonu mód. Zgłoszenia pod »Salon» do Administracji. 11266

NAUKA I WYCHOWANIE.

Księgarnia »Beth Israela«

sp. z ogr. odp. Lwów, Jagiellońska 15. kupuje i sprzedaje wszelkie dzieła judaistyczne w wszystkich językach. 10994

BATOREGO 34 »Ecole française« najszybsza metoda wyuczenia języków Rodowitę słu. 11 01

Absolwent uniwersytetu, rutynowany nauczyciel Żyd poszukuje na wyjazd posady nauczyciela domowego do gimnazjum klasycznego lub szkół niemieckich. Zgłoszenia listowne. Woch, Sambor — Przemyska dla »Absolwentów«. 11174

Poszukuję p... z... do 2... w... w... 12-1 T... 11248

S... na... w... 11254

Poszukuję lekcy z... 11255

Absolwent uniwersytetu »Ston Colleges« w Londynie udziela lekcji języka angielskiego. 1123

POMOC LEKARSKA.

Dr. Maksymilian Roller

Lekarz chorób dziecięcych. Szczepienie w godz. ord. od 7-4-tej KLEPAROWSKA 4. 5'79

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. SCHWARZ** Sekundaryusz szpital. powszechny w... 11114

Dr. HENRYK ROSMARIN

były elev. kliniki parysk., wied. i lwowsk. ord. od 8-10, 12-115-6 - Lwów, Kopernika 12

Dr. MICHAŁ SALPETER

Lwów Sykstuska 17, ord. od 8-9 i 12-6 11107

Dr. A. NADEL

ordynuje od 12-1 i od 3-5 pop. - Lwów, pl. HALICKI 7. 11237

POSAD POSZUKUJĄ

Koncypiant adwokacki ze znajomością języka ukraińskiego poszukuje posady na prowincji najchętniej we wschodniej Galicyi. 11198

Zdolny p... 11261

MIESZKANIA, SKLEPY I LOKALE.

Duży lokal frontowy w suterynach nadający się na fabrykę do wynajęcia ewentualnie do spółki. 11165

Zamienię 3 pokoje, kuchnia, komfort we Wiedniu, śródmieście, na podobne we Lwowie. 11264

Sluchaczka uniwersytetu we Lwowie szuka mieszkania za naukę przedmiotów szkolnych lub wry na fortepianie. 11248

Wynajmę pokój w śródmieściu fachowemu w bibliotekarstwie lub z działu biurowego celem otworzenia wspólnego interesu. 11239

RÓŻNE.

Panie i Panowie! Kapelusze stare każdego rodzaju przerabia na najnowsze formy. 9251

Objęm kancelaryę adwokacką we Lwowie lub na prowincyi pośrednictwo wynagrodzone. 381

Ważne dla pań i panów! Kapelusze męskie i damskie przyjmuje się do przerabiania na najnowsze fasony. 11130

Odstąpię kancelaryę adwokacką na prowincyi. 11267

PRZYJMIĘ państwa do 2 dziewcząt 7 i 11 lat na popołudniu. 11237

KUPNO-SPRZEDAŻ.

Poszukuj kupna, dilerzawy lub zarządu... 11260

Węsci oraz artysty górnośląskie z dostawą... 11231

Znana firma spedycyjna w Warszawie p. szuka... 11233

WOLNE POSADY.

Adwokat Jampoler w tłumaczu poszukuje... 10866

Pomocnika handlowego specjalnie z branży... 11210

Magazyn nowości dla pań poszukuje... 11192

Adwokat Dr. Hierzig we Fryszaku koło Jasła... 11100

Dziwczynki do nauki poszukuje »Magazyn mody« 11205

Magazyn konfekcy męskiej i dziecięcej... 11179

Fabryka wytworów żywnościowych poszukuje... 11191

Dwie zdolne panny do ekspedycji przyjmę... 11207

Inteligentnej panny do sprzedaży poszukuje... 11222

Panna pod ręczną samodzielną w krawiectwie... 11269

Sprzedawczyni poszukuje natychmiast... 11263

Poszukuję panny na przedpołudnie do... 11251

Ogłoszenia.

Szukam spółnika

z kapitałem, lokal w śródmieściu. — Wiad. d m 46: SERBKA 7. 11 n. 11230

W zamian za wynajęcie

pokoju umiłowanego wyrobię posadę w większe instytucji bankowej. 11252

Za brylanty, złoto i srebro

placi najwyższe ceny i przyjmuje wszelkie roboty PRACOWNIA P. GOLDBERG, W LWOWIE, UBIERSKA 14. 10378

LOWERY STARE oraz PLYTY GRAMOFONOWE

moga być połamane. p... po 85 Mk. za sztukę. JACOB ROSENMAN, Lwów, ul. Akademicka 26. 10780

Za Brylanty, Złoto, SREBRO, DYAMENTY, PLATYNĘ,

PLACI NAJWYŻSZE CENY Zegarmistrz S. ALTHOLZ, Lwów, Pasaż Hausmana 5 wchod. przez ulicę Sykstuską Nr. 1146

Obrączki ślubne sprzedaje H. GUTTERMANN Lwów, SYKSTUSKA 14. 18096

Ważne dla kupców prowincjonalnych i gości przyjezdnych. Wielki wybór sukien wełnianych w najnowszym fasosach, spodnie wełniane, sukienki dziecięce, oraz bieliznę — hurtownie i detalicznie po cenach fabrycznych sprzedaje

»PARYŻANKA« Lwów, Pańska 22 (róg Zybkiewicza) przyst. tramw. KD. i EJ. 11265

BALTYK
SP. Z OGR. ODPOW.
Lwów, ul. Sykatuska 23
prowadzi hurtownię towarów
Tow. Akc. Widzewskiej Manu-
faktury Bawełnianej dawniej
Heinzel i Kunitzer w Łodzi.
Sprzedaje oksfordy, zefi-
ry, płótna dymy i t. p.
po cenach fabrycznych. 11221

KAPY, CERATY, CHODNIKI, MEBLE TAPICEROWANE, DYWANY I FIRANKI
poleca **Skład tapet S. Weiss**
LWÓW, SOBIESKIEGO 2. 11011

OGŁOSZENIE.
»Związek szynkarzy S-ka z ogr. poręką w likwidacji w PRZEMYSŁU«
podaje do publicznej wiadomości, iż sprzedaje swój inwentarz składający się:
60 — do 70.000 flaszek próżnych z piwa
1 kasa ogniotrwała Nr. 5
1 maszyna do pisania
1 maszyna do kopiowania listów
3 biurka kancelaryjne
odpowiednie maszyny i aparaty do ściągania piwa flaszkowego za pomocą prądu elektrycznego
20 skrzyń kapsli staniolowych do flaszek piwnych
Uprząż i chomonty dla koni 11195
3 kaski do rozwożenia piwa flaszkowego
2 wozy ciężarowe et. c.
Powyższe przedmioty mogą być tylko łącznie pozbyte. — Oglądać je można od 26. d. 30. września b. r. włącznie od godziny 9-iej do 12-iej przedpołudniem
w Przemysłu ul. Dworskiego 24 (Eiskeller)

Tabliczki szkolne
zeszyty, notatki, bloki oraz wszelkie przybory szkolne poleca hurtownia znana ze swej taniości firma
ALBERT PROJEKT
Lwów, Rutowskiego 24. 11123

Plugi oryginalne Bächera
poleca skład maszyn rolniczych
M. Storch, Lwów, Krasickich 11a.

ETYKIETY Buchalter bilansista
wielkiego rodzaju bankową poszukuje posady — Refektuje wyłącznie a pierwszorzędne stanowisko. Zgłoszenia Gartenberg, Lwów, Lenartowicza 9. 11240

Dom komisyjno-handlowy
SZULIMA SINGERA
zawiadamia P. T. Kupców działo skór-
nego, iż utworzono 11235
hurtowny skład skór
przy ul. Skarbkowskiej 17
i poleca P. T. Kupcom wszelkie gatunki skór zagranicznych po umiarkowanych cenach fabrycznych.
Forma do RUB KANALOWYCH 60/90 kompletna, nowa do sprzedania. — wiadomość LWÓW, LISTOPADA 1. 56 u właściciela. 11238

Do P. T.
Kupców, kooperatyw i kółek rolniczych.
Niniejszym mały zaszczyt donieść, iż fabryka nasza została nowoorganizowana przez Lwowskie Towarzystwo naftowe i handl. Dzięki maszynom najnowszego systemu, nowemu składowi personalu technicznego i dobrowemu mater. ałowi piśniewemu będziemy odtąd w stanie w każdym kierunku dogodzić wymaganiom naszych P. T. Odbiorców co do wyrobów **pantofli, śliperów, śniegowców, papuczy i obuwia zimowego.**
Obuwie piśniewe dotychczas wyprodukowane sprzedajemy w dniach 13. i 14. b. m. zapraszamy przeto do odwiedzin naszego magazynu **przy ulicy Piekarskiej i c.**
Zamówienia en gros przyjmuje się w biurze centralnym Lwowskiego Towarzystwa naftowego i handlowego, we Lwowie przy ul. Sykatuskiej 146. 11221
Fabryka obuwia „Ibis“ Ska z ogr. odp. we Lwowie.

Gdzie najtaniej kupisz:
żarówki elektryczne?
w Biurze Techniczno-Handlowem « i Elektrotechnicznym »
Inż. E. LUFT
Warszawa, ul. Kopernika 7. Tel. 263-65.
Adres telegr. »RHEOSTAT« 11229

Poszukujemy panny 11224
obznajomionej z pracą biurową, biegłej w pisaniu na maszynie z znajomością stenografii. — Posada natychmiast do objęcia. « «
Oferty pod »Excelsior« do Biura ogłoszeń Brücka, Kościuszki 2.

Pierwsza małopolska fabryka wyrobów drzewnych
„BOB“
w WADOWICACH, MAŁOPOLSKA
oferuje amerykańskie kołki szewskie
POSZUKUJE SIĘ ZASTĘPCÓW. 11164

Złote obrączki ślubne

14 kar. 1 sztuka Mk. 350
za złoto. Złoto po karale szlachetnym lub w zamian za stare.
JUBILER
M. MANDL
KOŁERNIKA 14.
naprzeciwko linii Kopernika. 10833

ZA BRYLANTY, ZŁOTO
Srebro, diamenty, perły, złoto szlachetne
H. GUTTMANN
LWÓW, UL. SYKATUSKA L. 14. 10895

Kupię używany komin do lokomoty-
bily 18 wysoki 40 cm. śred-
nicy. 11225
Sprzedam tanio kamienie młyń-
skie kwarcowe, wie-
deński wyrób. **PLUTO, Sykatuska 43a.**

Lokal duży z wystawami
do odstąpienia na przeczepnej ulicy
Reflektanci tachowi w dziale mód męskich i damskich z większym kapitałem w celu współpracy poszuk wani.
Zgłoszenia »K. D. 103« Biuro dzienników Buchstaba. Lwów, Legionów 21. 11268

WAŻNE DLA PT. PAŃ!
Od 20 lat istniejąca **Pracownia kostymów i konfekcji damskich**
A. WEINSTEINA
LWÓW, UL. SOBIESKIEGO L. 15.
została na nowo uruchomiona i zaopatrzona w pierwszorzędną materysty na kostiumy i płaszcze zimowe oraz pluszowe. W kodanie według najnowszego fasonu.
»» CENY UMIARKOWANE. ««

SIANA, OWSA i SŁOMY
ZAKUPI W KAŻDEJ ILOŚCI FIRMA
STAN. VOGEL
Lwów, Jagiellońska.
Na żądanie dostarcza się prasę i drut.
Zgłoszenia osobiste lub pisemne.
Ważne tylko do 25 września 1921.